

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 2 grudnia 2009 r.*

W sprawie C-89/08 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 26 lutego 2008 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez V. Di Bucciego oraz N. Khana, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Irlandia, reprezentowana przez D. O'Hagana, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez P. McGarry'ego, BL, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Republika Francuska, reprezentowana przez G. de Bergues'a oraz A.L. Vendrolini, działających w charakterze pełnomocników,

* Języki postępowania: francuski, angielski i włoski.

Republika Włoska, reprezentowana przez R. Adama, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez G. Aiella, avvocato dello Stato, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Eurallumina SpA, z siedzibą w Portoscuso (Włochy), reprezentowana przez R. Dentona, solicitor,

Aughinish Alumina Ltd, z siedzibą w Askeaton (Irlandia), reprezentowana przez J. Handolla oraz C. Waterson, solicitors,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, A. Tizzano, K. Lenaerts, E. Levits, prezesi izb, A. Rosas, P. Kūris (sprawozdawca), A. Borg Barthet, J. Malenovský, U. Lõhmus, A. O’Caoimh i J.J. Kasel, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: H. von Holstein, zastępca sekretarza,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 marca 2009 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 12 maja 2009 r.,

I - 11278

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu Komisja Wspólnot Europejskich wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawach połączonych T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 i T-69/06 Irlandia i in. przeciwko Komisji (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), stwierdzającego nieważność decyzji Komisji 2006/323/WE z dnia 7 grudnia 2005 r. w sprawie zwolnienia z podatku akcyzowego od olejów mineralnych wykorzystywanych jako paliwo do produkcji tlenku glinu w regionach Gardanne i Shannon oraz na Sardynii, wprowadzonego odpowiednio przez Francję, Irlandię i Włochy (Dz.U. 2006, L 119, s. 12, zwanej dalej „sporną decyzją”).

Ramy prawne

Dyrektywy dotyczące podatków akcyzowych od olejów mineralnych

- 2 Podatek akcyzowy od olejów mineralnych był przedmiotem kilku dyrektyw, a mianowicie dyrektywy Rady 92/81/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz.U. L 316, s. 12), dyrektywy Rady 92/82/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz.U. L 316, s. 19) oraz dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.U. L 283, s. 51), która uchyliła dyrektywy 92/81 oraz 92/82 z dniem 31 grudnia 2003 r.

- 3 Artykuł 8 ust. 4 dyrektywy 92/81 upoważniał Radę do udzielania na wniosek Komisji zezwoleń państwu członkowskiemu do wprowadzenia zwolnień lub obniżek poziomu podatku akcyzowego innych aniżeli przewidziane w tej dyrektywie.
- 4 Dyrektywa 2003/96 przewiduje w art. 2 ust. 4 lit. b) tiret drugie, że nie ma ona zastosowania do produktów energetycznych podwójnego zastosowania, to znaczy wykorzystywanych zarówno jako paliwo do ogrzewania, jak i do celów innych niż paliwo silnikowe lub paliwa do ogrzewania. W ten sposób od dnia 1 stycznia 2004 r., czyli od daty wejścia w życie tej dyrektywy, nie obowiązuje już minimalny poziom opodatkowania podatkiem akcyzowym ciężkiego oleju mineralnego wykorzystywanego przy produkcji tlenku glinu. Ponadto w art. 18 ust. 1 dyrektywy 2003/96 państwa członkowskie zostały upoważnione, z zastrzeżeniem wcześniejszego przeglądu przez Radę, do dalszego stosowania, do 31 grudnia 2006 r. obniżonych stawek lub zwolnień wskazanych w załączniku II, który wymienia zwolnienia z podatku akcyzowego od ciężkiego oleju mineralnego stosowanego jako olej napędowy do produkcji tlenku glinu w regionach Gardanne, Shannon i na Sardynii.

Rozporządzenie (WE) nr 659/1999

- 5 Zgodnie z art. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania [art. 88 WE] (Dz.U. L 83, s. 1) „istniejąca pomoc” oznacza:

„[...]

- v) pomoc, jaka została uznana za pomoc istniejącą, ponieważ można stwierdzić, że w czasie gdy została wprowadzona w życie, nie stanowiła pomocy, a w okresie późniejszym stała się pomocą ze względu na rozwój wspólnego rynku bez

wprowadzenia zmian przez państwo członkowskie. W przypadku gdy niektóre środki stają się pomocą po liberalizacji danego działania przez prawo wspólnotowe, środków takich nie uznaje się za pomoc istniejącą po terminie przyjętym dla liberalizacji”.

Okoliczności powstania sporu

- 6 Irlandia, Republika Włosa oraz Republika Francuska stosują zwolnienia z podatku akcyzowego od olejów mineralnych wykorzystywanych do produkcji tlenku glinu odpowiednio w regionie Shannon od 1983 r., na Sardynii od 1993 r. oraz w regionie Gardanne od 1997 r. (zwane dalej „spornymi zwolnieniami”).
- 7 Na zwolnienia te udzielono zgody, odpowiednio, w drodze decyzji Rady 92/510/EWG z dnia 19 października 1992 r. zezwalającej państwom członkowskim na dalsze stosowanie w odniesieniu do niektórych olejów mineralnych, wykorzystywanych do szczególnych celów, obowiązujących obniżonych stawek podatku akcyzowego lub zwolnienia z podatku akcyzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 8 ust. 4 dyrektywy 92/81/EWG (Dz.U. L 316, s. 16), decyzji Rady 93/697/WE z dnia 13 grudnia 1993 r. zezwalającej państwom członkowskim na dalsze stosowanie w odniesieniu do niektórych olejów mineralnych, wykorzystywanych do szczególnych celów obowiązujących obniżonych stawek podatku akcyzowego lub zwolnienia z podatku akcyzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 8 ust. 4 dyrektywy 92/81/EWG (Dz.U. L 321, s. 29), oraz decyzji Rady 97/425/WE z dnia 30 czerwca 1997 r. zezwalającej państwom członkowskim na stosowanie i dalsze stosowanie, w odniesieniu do niektórych olejów mineralnych wykorzystywanych do szczególnych celów, obowiązujących obniżonych stawek podatku akcyzowego lub zwolnienia z podatku akcyzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną w dyrektywie 92/81/EWG (Dz.U. L 182, s. 22). Zezwolenia te były wielokrotnie przedłużane przez Radę, ostatnio w drodze decyzji Rady 2001/224/WE z dnia 12 marca 2001 r. dotyczącej obniżonych stawek podatku akcyzowego oraz zwolnienia od tego podatku niektórych olejów mineralnych używanych do celów szczególnych (Dz.U. L 84, s. 23) do dnia 31 grudnia 2006 r.
- 8 W motywie piątym decyzji 2001/224 wskazuje się, iż decyzja ta pozostaje bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania

jednolitego rynku, które mogą zostać podjęte, w szczególności na mocy art. 87 WE i 88 WE oraz iż nie uchyla ona obowiązku państwa członkowskiego powiadomienia Komisji, na mocy art. 88 WE, o przypadkach ewentualnej pomocy państwa.

- 9 W drodze trzech decyzji z dnia 30 października 2001 r. Komisja wszczęła postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 WE w stosunku do każdego ze spornych zezwoleń. W wyniku tego postępowania Komisja wydała sporną decyzję, zgodnie z którą:
- zwolnienia z podatku akcyzowego, przyznane do dnia 31 grudnia 2003 r. przez Francję, Irlandię i Włochy w odniesieniu do ciężkich olejów opałowych wykorzystywanych do produkcji tlenku glinu, stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE;
 - pomoc przyznana między 17 lipca 1990 r. a 2 lutego 2002 r. w zakresie, w jakim jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, nie podlega odzyskaniu, ponieważ byłoby ono sprzeczne z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego;
 - pomoc przyznana między 3 lutego 2002 r. a 31 grudnia 2003 r. jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 WE w takim zakresie, w jakim jej beneficjenci nie płacą stawki podatku wynoszącej 13,01 EUR za 1000 kg ciężkich olejów opałowych; oraz
 - ww. pomoce powinny zostać odzyskane.

- 10 W spornej decyzji Komisja uznała, że sporne zwolnienia stanowiły nową pomoc, a nie pomoc istniejącą w rozumieniu art. 1 lit. b) rozporządzenia nr 659/1999. Oparła ona tę ocenę na tym przede wszystkim, że sporne zwolnienia nie istniały przed wejściem w życie traktatu WE w odnośnych państwach członkowskich, że nigdy nie były oceniane ani też nie uzyskały zezwolenia w oparciu o zasady regulujące pomoc państwa oraz że nigdy nie zostały one notyfikowane.
- 11 Ponadto w motywie 69 spornej decyzji Komisja stwierdziła, iż art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.
- 12 Po wyjaśnieniu, w jakim zakresie sporna pomoc była niezgodna ze wspólnym rynkiem, Komisja uznała, biorąc pod uwagę decyzję o udzieleniu zwolnień oraz z uwagi na okoliczność, że decyzje te zostały wydane na podstawie jej wniosku, iż odzyskanie pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem przyznanej przed dniem 2 lutego 2002 r., datą ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE, byłoby sprzeczne z zasadą ochrony uzasadnionych oczekiwań oraz z zasadą pewności prawa.

Skargi do Trybunału Sprawiedliwości i zaskarżony wyrok

- 13 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu odpowiednio w dniach 16, 17 i 23 lutego 2006 r. Republika Włoska, Irlandia, Republika Francuska, Eurallumina SpA i Aughinish Alumina Ltd wniosły skargi o stwierdzenie nieważności w całości lub części spornej decyzji. Poszczególne sprawy zostały połączone dla celów procedury ustnej a następnie w celu wydania wyroku.
- 14 Strony skarżące, jak wynika z zaskarżonego wyroku, podniosły w istocie 23 zarzuty, oparte w szczególności na błędnej kwalifikacji spornych zwolnień jako nowej pomocy, podczas gdy chodziło o pomoc istniejącą, oraz na naruszeniu zasad: ochrony

uzasadnionych oczekiwań, pewności prawa, poszanowania rozsądnego terminu, domniemania ważności, zasady *lex specialis derogat legi generali* oraz zasad: bezpośredniej skuteczności oraz dobrej administracji. Zostały również przywołane naruszenia art. 87 WE, jak również naruszenie obowiązku uzasadnienia w odniesieniu do stosowania tego artykułu.

- 15 Niemniej jednak w pkt 46 zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, iż bez względu na podniesienie tych zarzutów uważa za właściwe podniesienie z urzędu zarzutu opartego na braku uzasadnienia spornej decyzji dotyczącego niezastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.
- 16 W tym zakresie, po przypomnieniu w pkt 47 zaskarżonego wyroku, że brak uzasadnienia lub niewystarczające uzasadnienie stanowi bezwzględną przeszkodę procesową, która powinna być brana pod uwagę z urzędu przez sąd wspólnotowy oraz po przywołaniu orzecznictwa dotyczącego obowiązku uzasadnienia aktu wspólnotowego, Sąd wskazał w pkt 52 i 53 rzeczonego wyroku, iż Komisja w spornej decyzji zbadała, czy kwestionowane zwolnienia stanowią pomoc nową czy też pomoc istniejącą, lecz ograniczyła się, w odniesieniu do art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 do stwierdzenia, iż nie ma on zastosowania w niniejszej sprawie, bez wskazania powodów.
- 17 Sąd orzekł w pkt 56–63 zaskarżonego wyroku, że szczególne okoliczności niniejszej sprawy nakładały jednak obowiązek zbadania kwestii, czy sporne zwolnienia powinny zostać uznane za istniejącą pomoc z uwagi na to, że nie mogły one stanowić pomocy w chwili ich wprowadzenia, lecz stały się nią później w wyniku ewolucji wspólnego rynku, bez ich zmiany przez zainteresowane państwo członkowskie. W związku z tym Sąd uznał, że Komisja miała obowiązek dokładnego uzasadnienia zaskarżonej decyzji w odniesieniu do braku zastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.

- 18 Szczególne okoliczności sprawy zostały przedstawione zasadniczo w pkt 56–62 zaskarżonego wyroku w następujący sposób:
- 19 Po pierwsze, w poszczególnych decyzjach udzielających spornych zwolnień, wskazano, iż Komisja przyznaje, że zwolnienia te nie powodują zakłócenia konkurencji ani też nie stanowią przeszkody dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Brak jest jakiegokolwiek wskazówki w spornej decyzji, która pozwalałaby sądzić, iż pojęcie zakłócenia konkurencji miałoby inny zakres w dziedzinie podatków aniżeli w dziedzinie pomocy państwa. W wielu spośród tych decyzji wspomniano również, iż przedmiotowe zwolnienia będą poddawane regularnej weryfikacji przez Komisję w celu zapewnienia, że są zgodne z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego i innymi celami traktatu.
- 20 Po drugie, w pkt 97 uzasadnienia spornej decyzji Komisja co najmniej przyznała, że decyzje w sprawie zwolnień przyjęte na podstawie jej własnych wniosków pozwalały przyjąć, iż zwolnienia, o których mowa, nie mogły być uznane za pomoc państwa w dniu ich wydania. Okoliczność, iż ten punkt uzasadnienia został umieszczony w części dotyczącej odzyskania pomocy, nie może zmniejszać jego znaczenia w tym zakresie.
- 21 Po trzecie, Rada udzieliła zgody na sporne zwolnienia, a następnie sukcesywnie przedłużyła je na wniosek Komisji i z wyjątkiem decyzji 2001/224 żadna z tych decyzji nie zawierała wzmianki o możliwej sprzeczności z zasadami z dziedziny pomocy państwa. W pkt 96 uzasadnienia spornej decyzji, Komisja ponadto sama podkreśla, iż zainteresowani nie spodziewaliby się że Komisja może przedstawić Radzie propozycje niezgodne z przepisami traktatu.
- 22 Sąd stwierdził w pkt 64 zaskarżonego wyroku, że Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia, który ciąży na niej na podstawie art. 253 WE, w odniesieniu do niezastosowania w niniejszej sprawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.

Żądania stron

- 23 Komisja wnosi do Trybunału o uchylenie zaskarżonego wyroku, przekazanie sprawy Sądowi Pierwszej Instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie.
- 24 Republika Francuska, Irlandia, Republika Włoska, Eurallumina i Aughinish Alumina wnoszą do Trybunału o oddalenie odwołania oraz obciążenie Komisji kosztami.
- 25 Pomocniczo Eurallumina SpA wnosi do Trybunału, aby w przypadku uwzględnienia szóstego zarzutu przedstawionego przez Komisję w odwołaniu, zgodnie z którym Sąd niesłusznie stwierdził nieważność spornej decyzji w części dotyczącej rozszerzenia formalnego postępowania wyjaśniającego o zwolnienia na okres po 31 grudnia 2003 r., uchylił zaskarżony wyrok jedynie w tym zakresie.

W przedmiocie odwołania

- 26 Na poparcie żądania uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania spraw Sądowi do ponownego rozpoznania Komisja przedstawia sześć zarzutów.
- 27 Pierwszy zarzut dotyczy zasadniczo tego, iż Sąd przekroczył swoje uprawnienia, podnosząc z urzędu zarzut braku uzasadnienia spornej decyzji. Drugi zarzut dotyczy naruszenia zasady kontrydiktoryjności i praw do obrony. Trzeci zarzut dotyczy naruszenia art. 230 WE i 253 WE w związku z art. 88 WE oraz zasad dotyczących przebiegu procedury w dziedzinie pomocy państwa. Zarzuty czwarty i piąty dotyczą zasadniczo naruszenia przez Sąd art. 253 WE w zakresie, w jakim błędnie uznał on, iż Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia w odniesieniu do niezastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999. Szósty zarzut zmierza do orzeczenia, iż Sąd

nie mógł stwierdzić nieważności spornej decyzji w części dotyczącej rozszerzenia formalnego postępowania wyjaśniającego o zwolnienia udzielone po dniu 31 grudnia 2003 r.

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego przekroczenia przez Sąd uprawnień poprzez podniesienie z urzędu zarzutu dotyczącego braku uzasadnienia spornej decyzji

Argumentacja stron

- 28 Pierwszy zarzut odwołania dzieli się na dwie części. W ramach pierwszego zarzutu Komisja twierdzi, że podnosząc z urzędu zarzut dotyczący braku uzasadnienia spornej decyzji, Sąd wyszedł poza ramy sporu określone przez strony, naruszył zasadę dyspozycyjności, rozstrzygnął ultra petita i dopuścił się naruszenia procedury wpływającego niekorzystnie na interesy Komisji.
- 29 Na poparcie tych zarzutów Komisja podnosi, że zarzut podniesiony z urzędu przez Sąd całkowicie różni się od 23 zarzutów podniesionych przez skarżące w pierwszej instancji, a także, że nie znajduje on oparcia w stanie faktycznym wynikającym z akt pięciu połączonych spraw, z których nie wynika żadna okoliczność pozwalająca sądzić, iż sporne zwolnienia nie stanowiły pomocy, kiedy zostały ustanowione, lecz następnie stały się pomocą w wyniku rozwoju wspólnego rynku.
- 30 W ramach drugiego zarzutu Komisja twierdzi, że zarzut podniesiony z urzędu dotyczy w rzeczywistości merytorycznej zgodności z prawem spornej decyzji, a nie jej uzasadnienia, ponieważ uzasadnienie wymagane przez Sąd nie jest konieczne ani dla zainteresowanych, ani też dla sądu. Sąd naruszył w ten sposób uznany w orzecznictwie podział na zarzuty dotyczące uzasadnienia i zarzuty merytoryczne i postawił się w miejsce skarżących w pierwszej instancji, podnosząc zarzut, który mógł zostać

podniesiony przez samych skarżących. Postępując w ten sposób, Sąd naruszył po pierwsze przepisy art. 230 WE i 253 WE, a także zasady dotyczące przedstawiania zarzutów w skardze, znajdujące się w art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 44 § 1 i art. 48 § 2 regulaminu Sądu, pozbawiając te zasady jakiegokolwiek praktycznego znaczenia. Naruszenia te stanowią również naruszenia procedury, które zaszkodziły interesom Komisji.

31 Pozwane, nie zgadzając się z tym zarzutem, przypominają zasadniczo, że brak uzasadnienia, który stanowi istotne uchybienie formalne, jest bezwzględną przeszkodą procesową, która powinna zostać podniesiona z urzędu przez sąd wspólnotowy. Nie można w związku z tym zarzucić Sądowi, iż orzekł *ultra petita* ani też iż ponadto naruszył zasadę zawartą w art. 48 § 2 regulaminu Sądu, którą można podnieść nie przeciwko Sądowi, lecz przeciwko skarżącej.

32 Zresztą, zdaniem pozwanych, zarzut dotyczący braku uzasadnienia spornej decyzji nie był całkowicie różny od zarzutów podniesionych przez skarżące w pierwszej instancji oraz od okoliczności faktycznych sprawy. W szczególności w postępowaniu przed Sądem zostały przedstawione i omówione szczególne okoliczności podniesione przez niego w pkt 56–62 zaskarżonego wyroku.

33 Podniesiony z urzędu zarzut nie dotyczył prawa materialnego, lecz jedynie braku uzasadnienia. Ponadto w zaskarżonym wyroku Sąd zakwestionował nie dokonaną przez Komisję klasyfikację pomocy jako nowej, a jedynie brak jakiegokolwiek wyjaśnienia odnośnie do niestosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999. Sąd nie mógł w związku z tym pominąć rozróżnienia pomiędzy uzasadnieniem a istotą i słusznie orzekł, że konieczne było uzasadnienie spornej decyzji w odniesieniu do braku zastosowania tego przepisu a Komisja powinna była w kontekście niniejszej sprawy wskazać powody, którymi kierowała się, kwalifikując sporne zwolnienia jako nową pomoc, a nie jako pomoc istniejącą.

Ocena Trybunału

- 34 W celu orzekania w przedmiocie pierwszej części pierwszego zarzutu, zgodnie z którą Sąd wyszedł poza ramy prawne sporu określone przez strony, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem brak lub niewystarczające uzasadnienie stanowi naruszenie istotnych wymogów proceduralnych w rozumieniu art. 230 WE i stanowi bezwzględną przeszkodę procesową, którą sąd wspólnotowy może, a nawet powinien podnieść z urzędu (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 20 lutego 1997 r. w sprawie C-166/95 P Komisja przeciwko Daffix, Rec. s. I-983, pkt 24; z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 67; z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie C-265/97 P VBA przeciwko Florimex i in., Rec. s. I-2061, pkt 114; a także z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie C-413/06 P Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impala, Zb.Orz. s. I-4951, pkt 174).
- 35 Podnosząc taki zarzut z urzędu, który zasadniczo nie został podniesiony przez strony, sąd wspólnotowy nie wychodzi poza ramy rozpatrywanego przezeń sporu i nie narusza w żaden sposób zasad proceduralnych dotyczących przedstawienia w skardze przedmiotu sporu oraz zarzutów.
- 36 W związku z tym Sąd nie przekroczył swoich uprawnień poprzez podniesienie z urzędu zarzutu dotyczącego braku uzasadnienia spornej decyzji.
- 37 Z powyższego wynika, że pierwsza część zarzutu nie jest uzasadniona.
- 38 Jeżeli chodzi o drugą część zarzutu, zgodnie z którą Sąd podniósł w rzeczywistości zarzut dotyczący zgodności z prawem materialnym spornej decyzji, to należy zauważyć, że Sąd stwierdził nieważność tej decyzji z tego powodu, o którym mowa w pkt 63 zaskarżonego wyroku, iż Komisja powinna była, z uwagi na szczególne okoliczności wymienione w pkt 56–62 rzeczonego wyroku zbadać w niniejszej sprawie kwestię

zastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 i uzasadnić w wystarczający sposób tę decyzję w tej kwestii, a nie poprzestać na stwierdzeniu, że przepis ten nie miał zastosowania w sprawie.

39 W związku z tym należy stwierdzić, że w spornym wyroku Sąd nie wypowiedział się co do istoty w żaden sposób odnośnie do zastosowania tego przepisu ani też, w sposób bardziej ogólny, odnośnie do spornej między stronami kwestii, czy sporne zwolnienia stanowiły pomoc istniejącą czy też pomoc nową.

40 W związku z tym nie można zarzucić Sądowi, iż pominął uznane w orzecznictwie rozróżnienie na zarzut dotyczący braku lub niewystarczającego uzasadnienia, który jest podnoszony z urzędu przez sąd wspólnotowy, oraz zarzut dotyczący zgodności z prawem materialnym, który może być rozpatrywany tylko wtedy, gdy został podniesiony przez skarżącego (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, pkt 67).

41 W związku z tym również i druga część zarzutu jest bezzasadna.

42 Z powyższych rozważań wynika, że należy oddalić pierwszy zarzut odwołania.

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego naruszenia przez Sąd zasady kontradiktoryjności i prawa do obrony

Argumentacja stron

- 43 Zwracając uwagę na to, że zarzut podniesiony z urzędu w zaskarżonym wyroku nie został poddany dyskusji ani też poruszony w trakcie procedury pisemnej i ustnej przed Sądem, Komisja zarzuca Sądowi naruszenie powszechnych zasad kontradiktoryjności i poszanowania prawa do obrony.
- 44 W tym zakresie Komisja przywołuje orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczące art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „EKPC”), zgodnie z którą sam Sąd powinien przestrzegać zasady kontradiktoryjności, w szczególności kiedy oddala odwołanie lub rozpatruje spór na podstawie zarzutu podniesionego z urzędu.
- 45 Podnosi ona ponadto, że zasada kontradiktoryjności stanowi ogólną zasadę postępowania przed sądami wspólnotowymi, której Trybunał nadał rangę prawa podstawowego, oraz że Sąd miał możliwość zarządzenia otwarcia procedury ustnej na nowo w celu wezwania stron do przedyskutowania zarzutu, który miał zamiar podnieść z urzędu.
- 46 Pozwane zasadniczo twierdzą, że na podstawie art. 62 regulaminu Sądu sądowi temu przysługuje swobodne uznanie co do zarządzenia otwarcia procedury ustnej na nowo oraz że z tego artykułu a także z art. 113 tego regulaminu wynika, iż obowiązek wysłuchania stron przed podniesieniem z urzędu zarzutu odnosi się jedynie do zarzutów dotyczących niedopuszczalności skargi czy też stwierdzenia, iż skarga stała się bezprzedmiotowa. Ponadto zauważają, że jeżeli Sąd ma zamiar podniesienia z urzędu bezwzględnej przeszkodę procesową, nie ma konieczności otwarcia procedury ustnej na nowo.

47 Pozwane podnoszą, co przyznaje również Komisja, że EKPC nie ma zastosowania do osób prawnych prawa publicznego oraz że chociaż zasada kontradiktoryjności stanowi prawo fundamentalne, to jednak jej zastosowanie powinno być dostosowane do rodzaju stron i konkretnych okoliczności sprawy.

48 W niniejszej sprawie zdaniem pozwanych zasada kontradiktoryjności była przestrzegana, ponieważ zaskarżony wyrok nie został oparty na żadnym dokumencie lub okoliczności nieznanymi Komisji. Ponadto zarzut podniesiony z urzędu nie dotyczył istoty sprawy, lecz naruszenia istotnego wymogu formalnego.

49 Również nie zostały naruszone interesy Wspólnoty Europejskiej, dlatego że nie umniejszono jej praw, ponieważ, po pierwsze, nie orzeczono o odpowiedzialności cywilnej lub karnej Komisji ani też nie nałożono na nią żadnej sankcji, a po drugie, otwarcie procedury ustnej na nowo nie pozwoliłoby Komisji na przedstawienie argumentów, które doprowadziłyby do nieuznania przez Sąd z urzędu zarzutu braku uzasadnienia, jako że brak ten nie mógł być usunięty a posteriori.

Ocena Trybunału

50 Zasada kontradiktoryjności stanowi część praw obrony. Znajduje ona zastosowania do każdej procedury, która może doprowadzić do wydania decyzji instytucji wspólnotowej wpływającej w istotny sposób na interesy danej osoby (zob. w szczególności wyroki: z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie C-315/99 P *Ismeri Europa przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu*, Rec. s. I-5281, pkt 28 oraz przytoczone tam orzecznictwo; a także ww. wyrok w sprawie *Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impala*, pkt 61).

51 Sądy wspólnotowe czuwają nad tym, aby w toczącym się postępowaniu przestrzegana była zasada kontradiktoryjności, i same tej zasady przestrzegają.

- 52 Tak jak to orzekł już Trybunał, zasada kontradiktoryjności wymaga co do zasady, po pierwsze, aby strony postępowania miały prawo do zapoznania się z materiałem dowodowym i z uwagami przedstawionymi przed sądem oraz do ustosunkowania się do nich (wyrok z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie C-450/06 Varec, Zb.Orz. s. I-581, pkt 47), oraz po drugie, aby oparcie uzasadnienia orzeczenia sądowego na okolicznościach faktycznych i dokumentach, o których strony lub jedna z nich nie mogły się dowiedzieć i odnośnie do których w związku z tym nie mogły zająć stanowiska, stanowiło naruszenie podstawowej zasady prawa (wyroki: z dnia 22 marca 1961 r. w sprawach połączonych 42/59 i 49/59 Snpat przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. s. 101, 156; z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie C-480/99 P Plant i in. przeciwko Komisji i South Wales Small Mines, Rec. s. I-265, pkt 24; a także z dnia 2 października 2003 r. w sprawie C-199/99 P Corus UK przeciwko Komisji, Rec. s. I-11177, pkt 19).
- 53 Z zasady kontradiktoryjności powinny korzystać wszystkie strony postępowania toczącego się przed sądem wspólnotowym, niezależnie od ich klasyfikacji prawnej. Instytucje wspólnotowe mogą w związku z tym powoływać się na tę zasadę wówczas, gdy są stroną takiego postępowania.
- 54 Sam sąd powinien przestrzegać zasady kontradiktoryjności, w szczególności, kiedy rozpatruje spór w oparciu o zarzut podniesiony z urzędu (zob. podobnie w dziedzinie praw człowieka wyroki ETPC: z dnia 18 grudnia 2003 r. w sprawie Skondrianos przeciwko Grecji §§ 29, 30; z dnia 13 października 2005 r. w sprawie Clinique des Acacias i in. przeciwko Francji, § 38; a także z dnia 16 lutego 2006 r. w sprawie Prikyan i Angelova przeciwko Bułgarii, § 42).
- 55 Zgodnie z tym, co stwierdził rzecznik generalny w pkt 93–107 opinii, zasada kontradiktoryjności zasadniczo nadaje każdej ze stron postępowania nie tylko prawo do zaznajomienia się i ustosunkowania do materiału dowodowego i uwag przedstawionych sądowi przez jej przeciwnika procesowego i nie tylko sprzeciwia się temu, aby sąd wspólnotowy opierał swoje orzeczenie na okolicznościach faktycznych i dokumentach, z którymi strony, lub jedna z nich, nie mogły się zapoznać i odnośnie do których nie mogły one ustosunkować się. Oznacza ona również, co do zasady, prawo stron do zapoznania się i ustosunkowania do zarzutów podniesionych z urzędu przez sąd, na których zamierza on oprzeć swoje rozstrzygnięcie.

56 W rzeczywistości bowiem, w celu spełnienia wymogów związanych z prawem do rzetelnego procesu sądowego, konieczne jest, aby strony zapoznały się i mogły przeprowadzić kontradiktoryjną debatę zarówno co do okoliczności faktycznych, jak i prawnych, które są decydujące dla wyniku postępowania.

57 W związku z tym, poza szczególnymi przypadkami, zwłaszcza takimi, jakie zostały przewidziane przez regulaminy sądów wspólnotowych, sąd wspólnotowy nie może opierać orzeczenia na podniesionym z urzędu zarzucie, nawet jeżeli byłby to zarzut dotyczący bezwzględnych przeszkód procesowych i, tak jak w niniejszej sprawie, dotyczący braku uzasadnienia spornej decyzji, bez wcześniejszego wezwania stron do przedstawienia uwag w przedmiocie tego zarzutu.

58 W podobnym kontekście art. 6 EKPC Trybunał orzekł, że właśnie ze względu na ów artykuł i sam cel prawa każdego zainteresowanego do kontradiktoryjnego i rzetelnego procesu w rozumieniu tego postanowienia, Trybunał może z urzędu lub na wniosek rzecznika generalnego, lub też na wniosek stron, zarządzić otwarcie procedury ustnej na nowo zgodnie z art. 61 regulaminu, jeżeli uzna, że sprawa nie została wyjaśniona w wystarczający sposób lub że sprawa powinna zostać rozpoznana w oparciu o argument, który nie został poddany dyskusji stron (zob. postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r. w sprawie C-17/98 Emesa Sugar, Rec. s. I-665, pkt 8, 9, 18; a także wyrok z dnia 10 lutego 2000 r. w sprawach połączonych C-270/97 i C-271/97 Deutsche Post, Rec. s. I-929, pkt 30).

59 Sąd nie może bez uwzględnienia obowiązku przestrzegania zasady kontradiktoryjności skorzystać ze swobodnego uznania, jakim dysponuje w tym zakresie na podstawie art. 62 regulaminu.

60 W niniejszej sprawie z akt postępowania oraz z rozprawy przed Trybunałem wynika, że Sąd w zaskarżonym wyroku stwierdził nieważność spornej decyzji na podstawie podniesionego z urzędu zarzutu dotyczącego naruszenia art. 253 WE bez uprzedniego

wezwania stron w trakcie procedury pisemnej lub ustnej do przedstawienia uwag odnośnie do tego zarzutu. Postępując w ten sposób Sąd naruszył zasadę kontrydktoryjności.

61 W przeciwieństwie do tego, co twierdzą strony pozwane, brak przestrzegania zasady kontrydktoryjności spowodowało naruszenie interesów Komisji w rozumieniu art. 58 statutu Trybunału Sprawiedliwości. Tak jak to podniósł bowiem rzecznik generalny w pkt 114–118 opinii, o ile oczywiście brak uzasadnienia stanowi wadę, która, co do zasady, nie może być naprawiona, to jednak stwierdzenie tego braku prowadzi do oceny, która powinna wziąć pod uwagę określoną liczbę kryteriów, o czym zresztą przypomniał Sąd w pkt 48 i 49 zaskarżonego wyroku. Ocena ta może zostać poddana dyskusji, w szczególności wówczas, gdy dotyczy nie całkowitego braku uzasadnienia, lecz uzasadnienia konkretnej kwestii faktycznej lub prawnej. W niniejszej sprawie Komisja mogłaby w szczególności, gdyby umożliwiono jej złożenie uwag, przedstawić te same argumenty co argumenty podniesione w ramach zarzutów czwartego i piątego niniejszego odwołania, o których mowa w pkt 64–67 niniejszego wyroku.

62 Z uwagi na powyższe należy uznać drugi zarzut podniesiony przez Komisję.

63 Ponadto Trybunał uważa za stosowne w niniejszej sprawie w celu prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości łącznie rozpatrzyć zarzuty czwarty i piąty odwołania, w których Komisja podnosi w szczególności, iż Sąd naruszył art. 253 WE, ponieważ uznał, że Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia nałożony w tym artykule dotyczący zastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.

W przedmiocie zarzutów czwartego i piątego uzasadnienia dotyczących naruszenia art. 253 WE

Argumentacja stron

- 64 W czwartym zarzucie Komisja zarzuca Sądowi naruszenie art. 253 WE w związku z art. 87 ust. 1 WE oraz art. 88 ust. 1 WE wraz z zasadami dotyczącymi przebiegu postępowania w dziedzinie pomocy państwa.
- 65 Na poparcie tego zarzutu Komisja podnosi w szczególności, że uzasadnienie spornej decyzji świadczy o tym, iż sporne zwolnienia zawsze stanowiły pomoc od chwili ich ustanowienia, ponieważ rzeczona decyzja w wystarczający sposób i zgodnie z orzecznictwem wskazuje na to, że zwolnienia te były w stanie wpłynąć na wymianę pomiędzy państwami członkowskimi i spowodować zakłócenia konkurencji. W tych okolicznościach jej zdaniem nie ma konieczności bardziej szczegółowego wyjaśnienia powodów, dla których art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 nie został zastosowany. Ponadto, nawet jeżeliby przyjąć, że sporne zwolnienia nie stanowiły pomocy w chwili ich ustanowienia, to nie wynikałoby stąd, że nadal nie są pomocą, jak błędnie podnoszą niektóre ze stron powodowych w pierwszej instancji, i nie stanowią pomocy istniejącej, jak stwierdził Sąd.
- 66 W ramach piątego zarzutu Komisja podnosi, że Sąd naruszył ponadto art. 253 WE w związku z art. 87 ust. 1 WE, art. 88 ust. 1 WE i art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999, a także obowiązek uzasadniania swoich wyroków.
- 67 Na poparcie tego zarzutu Komisja podnosi w szczególności, że Sąd naruszył prawo, stwierdzając, że szczególne okoliczności, z których wszystkie związane były z zachowaniem Rady lub Komisji, wymagały, aby sporna decyzja zawierała szczególne

uzasadnienie co do zastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999, podczas gdy pojęcie istniejącej lub nowej pomocy państwa, mające obiektywny charakter, nie powinno zależeć od zachowania lub oświadczeń instytucji a fortiori, jeżeli owo zachowanie lub oświadczenia nie są dokonywane w ramach procedury kontroli pomocy. Taka ocena byłaby ponadto sprzeczna z oceną Trybunału dokonaną w wyroku z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawach połączonych C-182/03 i C-217/03 Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, Zb. Orz. s. I-5479).

68 W odpowiedzi na czwarty zarzut pozwane podnoszą w szczególności, że powody niezastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 nie wynikają w sposób oczywisty z zaskarżonej decyzji, która tym samym nie odpowiada wymogowi jasnego i niewyprowadzającego w błąd uzasadnienia. Ponadto Sąd zarzuca Komisji brak przedstawienia powodów, dla których uznała ona, że sporne zwolnienia zakłócają konkurencję na wspólnym rynku, w sytuacji gdy wcześniej wydawało się, że dokonała innej oceny. W tym kontekście Sąd słusznie orzekł w świetle orzecznictwa, że Komisja powinna była wskazać powody dla wykazania, że dokonała oceny uzasadniającej jej wniossek. Podnosząc taki zarzut, Komisja w rzeczywistości zmierza do umniejszenia wady braku uzasadnienia, jaką dotknięta jest sporna decyzja, i doprowadza do tego, aby Trybunał wypowiedział się co do istoty w kwestiach, które nie są związane ze wspomnianym brakiem.

69 W odpowiedzi na piąty zarzut skarżące twierdzą w szczególności, że Sąd nie zakwestionował obiektywnego charakteru pomocy państwa, a jedynie stwierdził, że ze względu na wcześniejsze decyzje Rady oraz wywołane przez te decyzje uzasadnione oczekiwania co do zgodności z prawem spornych decyzji Komisja powinna była wyjaśnić w swojej decyzji powody, które w obiektywny sposób doprowadziły do wyłączenia stosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999. Ponieważ uzasadnienie decyzji powinno się znajdować w samej decyzji, wyjaśnienia przedstawione przez Komisję nie mogą uzupełnić braku uzasadnienia.

Ocena Trybunału

- 70 Na podstawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 za istniejącą uważa się pomoc, która nie stanowiła pomocy, gdy została wprowadzona w życie, lecz która stała się pomocą w okresie późniejszym ze względu na rozwój wspólnego rynku, mimo że państwo członkowskie nie wprowadziło do niej żadnych zmian.
- 71 Pojęcie rozwoju wspólnego rynku, które można rozumieć jako zmianę gospodarczego i prawnego kontekstu w sektorze, którego dotyczy sporny środek, nie odnosi się do sytuacji, w której Komisja zmienia swoją ocenę jedynie na podstawie bardziej ścisłego stosowania postanowień w dziedzinie pomocy państwa (zob. ww. wyrok w sprawie Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, pkt 71).
- 72 Ogólniej, pojęcie istniejącej lub nowej pomocy państwa odpowiada obiektywnej sytuacji. Tak jak podnosi Komisja, pojęcie to nie powinno zależeć od zachowania lub oświadczeń instytucji.
- 73 Z tego też względu Trybunał po przypomnieniu, że obowiązek uzasadnienia aktu wspólnotowego przewidziany w art. 253 WE powinien być dostosowany do charakteru tego aktu, orzekł w pkt 137 ww. wyroku w sprawie Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, że nie można wymagać od Komisji, aby podała powody, dla których dokonała innej oceny spornego systemu we wcześniejszych decyzjach.
- 74 Ma to zastosowanie a fortiori wówczas, gdy ewentualnie odmienna ocena Komisji dotycząca spornego środka krajowego była, tak jak w niniejszej sprawie, dokonana w ramach innej procedury niż procedura pomocy państwa.

- 75 W związku z tym okoliczności podniesione w pkt 56–62 zaskarżonego wyroku, które dotyczą w szczególności tego, że po pierwsze, Komisja uznała w trakcie wydawania przez Radę decyzji zezwalających na sporne zwolnienia, że zwolnienia te nie powodują zakłócenia konkurencji i nie stanowią przeszkody dla prawidłowego funkcjonowania wspólnego rynku, oraz że po drugie, rzeczony decyzje pozwalały przyjąć, że zwolnienia te nie mogą zostać zaklasyfikowane jako pomoc państwa, nie są w stanie, co do zasady, zobowiązać Komisji do uzasadnienia spornej decyzji odnośnie do niezastosowania art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.
- 76 Tym samym Sąd stwierdził nieważność spornej decyzji na podstawie błędnych prawnie powodów, uznał bowiem, że z uwagi na przedstawione okoliczności Komisja powinna była ocenić w niniejszej sprawie kwestię stosowania tego przepisu i uzasadnić w szczegółowy sposób tę decyzję w tym zakresie oraz że nie postępując w ten sposób, naruszyła ona art. 253 WE.
- 77 Ponadto zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 253 WE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru przywołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 253 WE, winna opierać się nie tylko na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawie Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, pkt 63 i przytoczone tam orzecznictwo, a także w sprawie Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impala, pkt 166 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 78 Tymczasem w niniejszej sprawie w pkt 58–64 spornej decyzji Komisja w pierwszej kolejności przedstawiła powody, dla których uznała, że sporne zwolnienia stanowią pomoc niezgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE, stwierdzając, iż zwolnienia te przynajmniej korzyści określonym przedsiębiorstwom, iż korzyść ta

przyznawana jest z zasobów państwa, iż zwolnienia dotyczą wymiany pomiędzy państwami członkowskimi oraz iż są one w stanie zakłócić lub zagrozić zakłóceniem konkurencji.

79 W szczególności w pkt 60 uzasadnienia zaskarżonej decyzji Komisja podniosła, że sporne zwolnienia zmniejszają koszty jednego z surowców i w ten sposób przysparzają pożytku beneficjentom, którzy znajdują się w korzystniejszej sytuacji finansowej niż inne przedsiębiorstwa wykorzystujące oleje mineralne w innych sektorach lub regionach. W pkt 61 i 62 uzasadnienia rzeczony decyzji Komisja wskazała, po pierwsze, że uwagi beneficjentów i Republiki Francuskiej potwierdzają, iż obniżenie podatku akcyzowego ma wyraźnie na celu wzmocnienie konkurencyjności wspomnianych beneficjentów w porównaniu do ich konkurentów poprzez zmniejszenie ich kosztów, oraz że aluminium również produkowane w Grecji, Hiszpanii, Niemczech i na Węgrzech jest przedmiotem handlu między państwami członkowskimi, tak, że można przypuszczać, że sporne zwolnienia wpływają na handel wewnątrzspółnotowy i przyczyniają się do zakłócenia konkurencji lub zagrażają zakłóceniem konkurencji.

80 W pkt 65–70 uzasadnienia spornej decyzji Komisja przedstawiła kolejno powody, dla których uznała, że sporne zwolnienia stanowią nową pomoc, a nie pomoc istniejącą w świetle przepisu art. 1 rozporządzenia nr 659/1999. W ten sposób wyjaśniła, że rzeczony zwolnienia nie istniały przed wejściem w życie traktatu w trzech zainteresowanych państwach członkowskich, że zezwolenia te nigdy nie były rozpatrywane ani też nie udzielono na nie zgody na podstawie zasad regulujących pomoc państwa, że nigdy nie zostały one notyfikowane, oraz, wreszcie, że art. 1 lit. b) pkt v) wspomnianego ww. rozporządzenia nie miał zastosowania do niniejszej sprawy.

81 Pomimo że Komisja nie rozwinęła tej ostatniej kwestii w spornej decyzji, to jednak w sposób wyraźny ze wszystkich motywów uzasadnienia wynika, że uznała, iż sporne zwolnienia nie stały się pomocą państwa w wyniku ewolucji wspólnego rynku, lecz że były nią od samego początku, a tym samym art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 nie mógł być zastosowany w niniejszej sprawie.

- 82 Wiadomo ponadto, że skarżące przed sądem pierwszej instancji nie przedstawiły uwag, w których stwierdzałyby istnienie jakiegokolwiek ewolucji wspólnego rynku po ustanowieniu spornych zwolnień, która powinna doprowadzić Komisję do przedstawienia w odpowiedzi powodów, dla których uznała, że art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999 nie miał zastosowania w sprawie.
- 83 Ponadto równie wyraźnie z uzasadnienia spornej decyzji wynika, że o ile Komisja uznała przy podejmowaniu przez Radę decyzji zezwalającej na sporne zwolnienia, że zwolnienia te nie powodują zakłócenia konkurencji i nie stanowią przeszkody dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, rzeczony zwolnienia nie były jednak analizowane ani nie udzielono na nie zezwolenia w świetle zasad regulujących pomoc państwa, na podstawie których Komisja doszła do odmiennego wniosku. W tym zakresie należy również stwierdzić, że okoliczność, iż decyzje te zostały wydane na wniosek Komisji oraz nie wspominały o możliwej niezgodności z ww. zasadami, doprowadziła w spornej decyzji w pkt 95–100 uzasadnienia do szczegółowego uzasadnienia, w którym Komisja stwierdziła, że odzyskanie pomocy wynikającej z udzielonych do dnia 2 lutego 2002 r. zwolnień od jej beneficjentów byłoby sprzeczne z zasadami ochrony uzasadnionych oczekiwań i pewności prawa.
- 84 W związku z tym, że względu na charakter i treść spornych decyzji, zasady regulujące pomoc państwa, a także interes, jaki mogą mieć adresaci i osoby, których bezpośrednio i indywidualnie dotyczy rzeczona decyzja, w otrzymaniu wyjaśnień, wydaje się, że uzasadnienie owej decyzji spełnia wymogi orzecznictwa przypomniane w pkt 77 niniejszego wyroku i nie musiało ono, tak jak to podnosi Komisja, koniecznie zawierać szczegółowych wyjaśnień dotyczących niezastosowania w niniejszej sprawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia 659/1999.
- 85 Z powyższego wynika, że Sąd naruszył prawo, orzekając, iż Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia ciążyący na niej na mocy art. 253 WE w odniesieniu do niezastosowania w niniejszej sprawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999.

- 86 W związku z tym należy również uznać motywy czwarty i piąty odwołania.
- 87 Z uwagi na ogół powyższych rozważań należy, bez konieczności rozpatrywania pozostałych argumentów i zarzutów stron, uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim stwierdza nieważność spornej decyzji na tej podstawie, że Komisja naruszyła w niej obowiązek uzasadnienia w odniesieniu do niezastosowania w niniejszej sprawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia nr 659/1999, oraz w zakresie, w jakim nakazuje Komisji pokrycie jej własnych kosztów oraz kosztów poniesionych przez skarżące, włączywszy w to koszty związane z postępowaniem w przedmiocie środka tymczasowego w sprawie T-69/06 R.

W przedmiocie skierowania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Pierwszej Instancji

- 88 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości może on, jeżeli uchyla orzeczenie Sądu Pierwszej Instancji, wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeżeli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Pierwszej Instancji.
- 89 W niniejszej sprawie, ponieważ Sąd nie orzekł co do istoty w przedmiocie żadnego z zarzutów podniesionego przez strony, Trybunał uważa, że niniejsza sprawa nie znajduje się na etapie pozwalającym na wydanie orzeczenia. W związku z tym należy skierować połączone sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Pierwszej Instancji.

W przedmiocie kosztów

- ⁹⁰ Ponieważ sprawy zostały skierowane do Sądu, rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) Wyrok Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawach połączonych T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 i T-69/06 Irlandia i in. przeciwko Komisji zostaje uchylony w zakresie, w jakim:**
 - stwierdza nieważność decyzji Komisji 2006/323/WE z dnia 7 grudnia 2005 r. w sprawie zwolnienia z podatku akcyzowego od olejów mineralnych wykorzystywanych jako paliwo do produkcji tlenku glinu w regionach Gardanne i Shannon oraz na Sardynii, wprowadzonego odpowiednio przez Francję, Irlandię i Włochy na tej podstawie, że Komisja naruszyła w niej obowiązek uzasadnienia w odniesieniu do niezastosowania w niniejszej sprawie art. 1 lit. b) pkt v) rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania [art. 88 WE], oraz
 - nakazuje Komisji pokrycie jej własnych kosztów oraz kosztów poniesionych przez skarżące, włączywszy w to koszty związane z postępowaniem w przedmiocie środka tymczasowego w sprawie T-69/06 R.

- 2) **Sprawy połączone T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 i T-69/06 zostają skierowane do ponownego rozpoznania przez Sąd.**

- 3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy